

EVROPSKÁ KOMISE

*V Bruselu dne 14.11.2013
C (2013) 7450 final*

*Vážený pan Milan ŠTĚCH
předseda Senátu Parlamentu ČR
Valdštejnské náměstí 17/4
118 01 PRAHA 1 – Česká
republika*

Vážený pane předsedo,

Komise by ráda poděkovala Senátu za jeho stanovisko ohledně balíčku týkajícího se inteligentních hranic, který tvoří návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje systém vstupu/výstupu (EES) pro registraci údajů o vstupu a výstupu státních příslušníků třetích zemí překračujících vnější hranice členských států Evropské unie (dokument COM(2013)95 final), návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se zřizuje program registrovaných cestujících (RTP) (dokument COM(2013)97 final), a návrh nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (ES) č. 562/2006, pokud jde o používání systému vstupu/výstupu (EES) a programu registrovaných cestujících (RTP) (dokument COM(2013)96 final).

Komise oceňuje podporu, kterou Senát zřízení systému vstupu/výstupu (EES) vyslovil, i jeho uznání přidané hodnoty tohoto systému.

Komise by rovněž ráda rozptýlila konkrétní obavy, které Senát ve svém stanovisku vznesl.

Pokud jde o ověřování otisků prstů v systému EES, Komise by ráda zdůraznila, že po uplynutí navrhovaného přechodného tříletého období by shromažďování biometrických údajů bylo prováděno systematicky (s výjimkou případů, kdy to fyzicky či právně není možné) vždy, když státní příslušník třetí země zproštěný vízové povinnosti překročí vnější hranice a v systému EES o něm nejsou vedeny žádné předchozí záznamy, tzn. v případě prvního překročení vnějších hranic. Pokud však v systému EES předchozí registrace již existuje a zatím nepozbyla platnosti, měly by pohraniční orgány přístup k vyhledávání v systému EES za účelem ověření totožnosti státního příslušníka třetí země zproštěného vízové povinnosti na základě údajů uvedených v čl. 11 odst. 1 písm. a) navrhovaného nařízení o systému EES¹. Kromě výše uvedených údajů mohou pohraniční orgány v případě pochybností o totožnosti dotyčného státního příslušníka třetí země rovněž konzultovat otisky prstů. Tato fakultativní

¹ Příjmení, rodné příjmení (dřívější příjmení), jméno či jména, datum narození, státní příslušnost nebo státní příslušnosti a pohlaví.

možnost však pro ně nezakládá právem stanovenou povinnost v tom smyslu, že by takto musely postupovat.²

Kromě toho by příslušné orgány členských států měly přístup k otiskům prstů rovněž na území členského státu, aby mohly ověřit totožnost státního příslušníka třetí země a /nebo zda jsou splněny podmínky pro vstup či pobyt na území členských států³.

Komise uznává význam biometrických údajů pro spolehlivou identifikaci osob. Komise navrhla tříleté přechodné období pro používání biometrických údajů v systému EES, aby členské státy mohly přizpůsobit hraniční kontroly a kontroly pohybu osob bez prodlužování doby čekání na hranicích⁴. Dobrým příkladem zavedení velkoplošného systému využívajícího biometrických údajů až po přechodném období je systém VIS.

Pokud jde o účel programu RTP a jeho přidanou hodnotu s ohledem na vynaložené prostředky i na ochranu hranic, byl tento systém koncipován jako nedílná součást balíčku týkajícího se inteligentních hranic. Cílem tohoto balíčku je posílení celkové správy schengenského prostoru, a to modernizací hraničních kontrol na vnějších hranicích a poskytnutím nových nástrojů a údajů členským státům pro lepší prosazování předpisů pro krátkodobý pobyt státních příslušníků třetích zemí v EU, ale i pro lepší řízení jejich pohybu a zjednodušení postupů pro často cestující osoby z třetích zemí, předběžně zkontrolované cestující a cestující, kteří prošli předběžnou bezpečnostní prověrkou.

V následujících letech je třeba věnovat stále větší pozornost potřebě zvládat narůstající počet cestujících. Program RTP by tuto problematiku vyřešil a na hraničních přechodech by zajistil rychlé a jednoduché odbavení vzrůstajícího počtu pravidelně cestujících osob, které tvoří převážnou většinu příslušníků třetích zemí přecházejících vnější hranice. Program RTP je tedy konkrétně určen pro ty osoby, u nichž je pravděpodobné, že překročí hranice několikrát ročně a které by byly do programu předem zaregistrovány (např. osoby cestující služebně, pracovníci s krátkodobými pracovními smlouvami, výzkumní pracovníci a studenti, příslušníci třetích zemí s těsnými rodinnými vazbami na občany EU nebo žijící v regionech sousedících s EU). Co největším zjednodušením pohybu pro často cestující osoby při jejich cestách do EU by se navíc zajistilo, že EU zůstane atraktivní destinací. Zjednodušení by rovněž posílilo hospodářství a vytváření pracovních míst. V neposlední řadě by finanční prostředky získané z poplatku za používání programu RTP rovněž přispěly ke kompenzaci dodatečného úsilí, které orgány členských států vynakládají k posouzení žádostí.

V každém případě by program RTP rovněž přímo přispíval k ochraně hranic a díky němu by se uvolnily lidské zdroje, které jsou na vnějších hranicích členských států potřebné k případnému důkladnému ověření a /nebo provádění jiných příslušných úkolů.

Omezení možnosti požádat o program RTP pouze na území členských států, jak je navrženo ve stanovisku Senátu, by podle názoru Komise nebylo v souladu s hlavním cílem dotyčného programu uvedeným výše, zejména pokud jde o to, usnadnit často cestujícím osobám, u nichž byla provedena předběžná bezpečnostní prověrka, překračování vnějších hranicích EU.

² Článek 15, COM(2013)95 final.

³ Článek 18, COM(2013)95 final.

⁴ Desátý bod odůvodnění, COM(2013)95 final.

Odhaduje se, že polovinu účastníků programu by tvořili státní příslušníci třetích zemí podléhající vízové povinnosti. Díky možnosti podat žádosti na konzulátech či ve společných střediscích pro podávání vízových žádostí v zahraničí by se tedy programu účastnil větší počet osob, což by členským státům pomohlo lépe řídit pohyb osob na vnějších hraničních přechodech.

V každém případě se počítá s pravidelným podáváním zpráv a hodnotícími mechanismy, které by umožnily celkové hodnocení programu RTP, včetně posouzení dosažených výsledků a jejich porovnání se stanovenými cíli a posouzení opodstatněnosti programu. V případě nutnosti budou ke zprávě přiloženy vhodné návrhy na změnu tohoto nařízení⁵.

*V návaznosti na cíle navrhované pro systém EES i program RTP, v souladu se zásadami nezbytnosti a proporcionality a v souladu se základními právy, zejména právem na ochranu osobních údajů, Komise nenavrhl **používání těchto systémů pro účely prosazování práva.***

Nicméně v případě systému EES by podle příslušného návrhu bylo dva roky po uvedení systému EES do provozu provedeno jeho hodnocení. To by konkrétně prověřilo případný přínos systému EES v boji proti terorismu a jiným závažným trestným činům a pro účely prosazování práva by se zabývalo problematikou přístupu k údajům uloženým v systému, přičemž by se zohlednily zkušenosti s přístupem k údajům pro účely vymáhání práva získané při provádění vízového informačního systému (VIS) a celkové zkušenosti s provozováním systému EES⁶. Komise doufá, že členské státy žádající o použití systému pro účely prosazování práva aktivně přispějí poskytováním spolehlivých údajů, díky nimž by bylo možné důkladně posoudit situaci.

Komise doufá, že se jí tímto podařilo obavy Senátu ČR rozptýlit, a těší se na pokračování vzájemného politického dialogu v budoucnosti.

S úctou

Maroš Šefčovič
místopředseda

⁵ Ustanovení čl. 63 odst. 3 bodu 4, COM(2013)97 final.

⁶ Ustanovení čl. 46 odst. 5, COM(2013)95 final.